

САВІНА Д.О., студентка. Харків, ХНУМГ ім.О.М.Бекетова

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Будівельний бізнес в нашій країні перебуває стадію стрімкого зростання. За показниками зростання обсягів виробництва і продажів, рівню рентабельності будівництво залишає випереджає багатосекторів економіки, які досі вважали привабливими і перспективними для вкладення капіталу.

Дані Державної служби статистики наглядно показують стан будівництва в складі валового внутрішнього продукту країни. [1] За останні роки (2010 р.- 2013 р.) спостерігається значне його зростання. У 2010 році обсяг складав 45137,0 млн.грн, а в 2013 р. збільшився на 16115,9 млн.грн і складає 61241,9 млн.грн. За категоріями доходу за даними Державної служби статистики видно, що будівництво займає одне з перших місць за величиною відрахування до державного доходу країни, а сама частка доходу змінилась на 5693 млн.грн. [2]

Для того, щоб підприємства будівельного комплексу досягли високого рівня ефективності і конкурентоспроможності необхідно модифікувати старі методи управління виробництвом і застосувати сучасні інструменти планування діяльності.

Планування в будівництві - складна річ, яка враховує багато факторів, такі як: дані проектно-кошторисної документації; взаємозв'язок між підрозділами; використання субпідрядних організацій; обмеженість матеріальних і трудових ресурсів; своєчасність поставок сировини і матеріалів.

Одним із сучасних методів фінансового планування є бюджетування. Під бюджетуванням розуміється управлінська технологія фінансового планування, яка дозволяє контролювати й аналізувати плановані і одержувані фінансові показники. Основним інструментом тут є бюджет. Під бюджетом розуміється фінансовий план, в якому всі показники відносяться або до дохідної, або до видаткової частини.

Особливості бюджетування будівельного підприємства:

- планування зачіпає довгий інвестиційний період (будівництво великого об'єкта може тривати досить довго. Це накладає свою специфіку);
- жорстка регламентація робіт (планування будівельної діяльності суворо регламентовано - на кожен проект (об'єкт) розробляється проектно-кошторисна документація, в якому витрати жорстко нормуються);
- необхідність застосування календарних методів планування (дозволяє підрахувати терміни виконання об'єктів будівництва з урахуванням наявності ресурсів; виявити пріоритети використання наявних ресурсів; визначити відповідність наявних людських і трудових ресурсів обсягам робіт;
- висока ефективність застосування аналогового планування (незважаючи на те, що будівництво кожного об'єкта в цілому унікально, багато етапів робіт по різних об'єктах можуть збігатися або відрізнятися незначно на обчислювану величину (на певний відсоток). Тому доцільно застосовувати таке аналогове планування);

В сучасних умовах господарювання бюджетування на підприємстві стає більш динамічною, гнучкою системою, яка перебуває в тісному зв'язку з умовами функціонування підприємства. Бюджетування, на відміну від традиційних способів управління, може ефективно впливати на формування фінансових ресурсів, рух коштів та на фінансово-економічні результати діяльності, оптимізувати відхилення план/факт, коригувати діяльність шляхом прийняття відповідних управлінських рішень.

Список літератури:

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/vvp/vvp_rik/vvp_rik_u/svvp_kd_08_u.htm